

საქართველოს
საზოგადოებრივი

საქართველოს საზოგადოებრივი

№ 22

საქართველოს
საზოგადოებრივი

В. Царский

1909

შინაარსი

I—შემოდგომა,— ღექსი, ბ. გელასი.....	3
II—მაამ ჰო-ჰო!— ი. კვდოშვილისა (დასასრული).....	4
III—შწყერმა აჯობა,—თამროშვილისა	7
IV—კალის ჯარისკაცი,—(ანდრესენიდან) კორდელისა.....	10
V—ცხვარი,—(ვაგნერიდან), დ. უიფიანისა,.....	16
VI—ვირის თავგადასავალი.—XXIII ცვლილება,—(ფრან- კულით) ანკ. ამილახვრისა	19
VII—რებუსი	24

წელიწადი 80-V.

№ 22

სა.თბილისი 1909 წ.

ტფილისი, ელექტრონის სკამა წიგნების გამოცემულ ქართულითა ამხანაგობისა.

შინაარსი

I—შემოდგომა,— ლექსი, ბ. გელასია	3
II—მაიმ ჰო-ჰო!—ი. კვდომეილისა (დასასრული)	4
III—მწყერმა აჯობა,—თამროშვილისა	7
IV—კალის ჯარისკაცი,—(ანდრესენიდან) კორდულისა	10
V—ცხვარი,—(ვაგნერიდან), დ. უიფიანისა	16
VI—ვირის თავგადასავალი.—XVIII ცვლილება,—(ფრან- კულით) ან. ამიდასურისა	19
VII—რებუსი	24

შემოდგომა

დელომ დაჰკარგა სინაზე,
ზრ ჰევაზის ია და ვარდი;
აღარ კისკისებს ჩ ტუნა,
შეწუდა ლხენა და ნავარდი;
აღარ იცინის ბუნება
ფერ-მკრთალი, ნაღვლიანია,
ქვეყანას ბნელად დასცქერის
ძაღვლით ცა დრუბლიანია.

ქარი ნავარდობს ტყე-ძინდვრად,
სისინებს ვანრისსებული,
სცვივა და სცვივა ფოთლები,
ჰკვნესის ტყე დაობლებული. ბ. გელა

მანამ ჰო-ჰო!

(დასასრული)

დე დღესე გადიოდა, კვირა კვირას
ეძატებოდა და გიგაც შორხილებით ას-
რულებდა ზეჰოს ბრძანებას. მაგრამ
ის ოხერი გამფეეტები მანც მოსვე-
ნებას არ აძლევდა, ისე გამოიციჩრე-

ბოდა ჰირისაკენ, თითქოს იხვეწება, შეგუგჯამოთ ვინძყო. მყო-
რეც ესა—თანდათან უფრო აგონდებოდა სოფელი, ნიშა, კუდ-
ვარდა, მეზობლიანთ ბიჭები, მანდორში ბურთაობა, ათურმა.
აქ-კი, აქ სუ დახვასე იყო მიკრული. ნეტა შაქრი-პურებს
მანც აჭმევდნენ. „როგორმე უნდა უძველო თავსა“ — ფიქრობ-
და გიგა. ბოლოს აივსო მოთმინების ფიალა და რამდენიმე
კამფეტი. ამოაღოცა შუშის ქილიდამ. ჰირველი გაბედვა იყო
საჭირო და ამის შემდეგ-კი ჩურჩხელას, ვაძლს და თხილ-
წბლსაც უწონდებოდა. ზეჰომ რამდენჯერმე დაუსრისა უურები,
მაგრამ ვერც ამან გასწრა. ცალი თვალი ხილის უაფასისაკენ
ეჭირა, ცალი—სოფლისაკენ. რაც ხანი გადიოდა, ნათლია
უფრო და უფრო უმატებდა გიგას უურების სრესას. გიგა-კი
ახლა მხოლოდ იძასა ფიქრობდა, როგორ მოეკურცხლა სო-

ფლისაქენ. გაზაფხულმა ხომ ერთიან გადარია. თვალებს და
ქანი კი არა, სუ მინდორი ელანდებოდა, სადაც ამოვებდა ნი-
კორასა და „კუდვარდას. ზაფხულიც ძალე დადგება, ფიქრობდა
გიგა, კვერი, ჰოროველა... არა, არა, უთუოდ უნდა გავეპარო
ნათლიას; სხვაც არა იყოს-რა, ეოველ კამფეტის მოპარვაზე
ეურებს მიწვეს“. ერთის სიტყვით, კადანსწვევითა, როგორმე
ამოეყო თავი სოფელში.

ერთხელ ჰეპომ სახლში გაგზავნა და ლამფის ძუძა
გატანა... გიგას, რასაკვირველია, წინაღვე ჰქონდა ჩაწუობილი
ქუდის ეალამში რამდენიმე კამფეტი. მიდიოდა ქუჩაში, თან
ზირს აცმაცუნებდა, თან ტრედებს ეტანებოდა დასაჭერად. ამ
დროს დაინახა, რომ მის ჰირდაპირ ურედი მოდიოდა. კოფოზე
ვიღაც მისი ტოლი ჰატარა ბიჭი იჯდა და ხარებს მიერეკე-
ბოდა. გიგას მაშინვე თვალწინ წარმოუდგა თავიანთი ურედი,
ნიკორა, კუდვარდა და კოფოზე სასრით ხელში თავისი თავი.

— ძაღვ ჰო-ჰო! წამოიძახა თავისდა უნებურად, მოიქნია
ხელი და ლამფის ძუძა სთხლიშა სახლის კედელს. „ერი ჰაა,
ესლა სო სულ მთლად გაუუჭდა ჩემი საქმე!“ ფიქრობდა გიგა
და თან ნაღვლიანად დასცქეროდა შუშის ნაძტრეკებს. ასლა
ხომ ეურებსაც დამისრესავს და ლოყებსაც ამილილავეებს... ამ-
სობაში ურემიც მოუახლოვდა და, წარმოიდგინეთ მისი სიხარუ-
ლი, როდესაც კოფოზე დაინახა თავისი ძეზობელი ამხანაგი
სოლო და მისი ძაძა, რომელიც ურემს უკან მოსდევდა.

— ბიჭოს! გამარჯობა შენი, სოლო! შესძახა სიხარულით
აღტაცებულმა გიგამ.

სოლომ ერთს წუთს ვერ იცნო, რადგან გულსაფარი,
რომელიც გიგას აკრა წელზე, ცოტა არ იყოს, უცვლიდა გა-
რვენობას.

— გავიმარჯვოს, გიგავ, შენ არა ხარ? მიესალმა ისიც,
როდესაც მიხვდა, რომ ის გიგა უნდა ეოფილიყო.

— მე ვარ, მამ! ძიავ, — მიუბრუნდა გიგა სოლომონს მუხის წინაშე. მუხი წირიძე, წამიყვანე მინ, წამიყვანე, მენ გუნაცვალე, თორე ნაილია ჩემი უოველ დღე უსაბაბოდა მცემს, უურებს მაგლეჯავს... და აქ გიგა მოუყვა თავის გაჭირვებულს მდგომარეობას, თან უფრო მეტი ტუყილები გაურია თავის ჩვილიში, ვიდრე მართალი.

— დაჯე, წავიდეთ, მიიხატება თავის მამასზე წინ სოლომონს, რომელსაც ძალიან შეებრალა ამხანაგი.

— მერე ახლა კიდევ ეს ოხერი შუმა გაძიტე და იქ რაღა მიმიყვანს, სულ აძალილავებს.

— შუმა როგორღა გასტეხე, ხელში არ გაჭირა? შეეკითხა სოლომონს მამა.

— აი, თქვენი ურემი რო დავინახე, ჩვენი ურემი მომაგონდა, ასე მეგონა — კუდვარდა ხარს ვერეკები მეთქი, დავიძახე: „მამამ ჭო-ჭო“ ავიქნიე ხელი და ე ვერანა კედელს ვთხლიძე.

სოლომონს მამამ და სოლომონს სიცილი დაიწვეს. მაგრამ ამავე დროს კი ორივეს შეებრალა გიგა; მეტი ილაჯი არ იყო, უნდა წავეყვანათ სოფელში. მართლაც, დაისვენეს ურემზე და მეორე დღეს ნოდის კარებზე მიაუენეს გიგა.

— გიგავ, აბა, როგო იყო, რო ლაშქის შუშით კუდვარდას ვრეკებოდი? ეკითხებოდნენ ამხანაგები, რომლებსაც სოლომონს მეორე დღესვე შეატყობინა გიგას ამბავი.

„მამამ ჭო-ჭო, მამამ ჭო-ჭო!“ დაიძახებდა ერთი, მას მიჭვევბოდა მეორე, მესამე და ასტუდებოდა მამოს მახალი.

ამ გვარად გიგას ძალიანებურად დაერქვა „მამამ ჭო-ჭო“ და ეს სახელი დღემდის შერჩა.

• ევდოშვილი

მწვერმა აჯობა

(უძლენი ჩვენს ქუთს და წინეს)

ვენს ლუას, რაღაც ეშმაკათ, მეტ სახელად „მწვერმა აჯობა“ დაარქვეს. ვინ კანდა, დიდი, თუ პატარა, რომ ლუას ამ სახელით არ აჯავრებდეს?!

ჩვენი ლუაც, თითქოს მიეჩვიდა ამ სახელს და, ასე გაშინჯეთ, ლუა რომ დაუძახოთ, ისე საღიწით არ მოგცემთ ზასუსს, როგორც „მწვერმა აჯობა“-ს გაგონებაზედ.

ასეა არ იკითხავთ, თუ როდის და რაზედ დაარქვეს ლუას ეს სახელი?!

მაგრამ გირჩევთ, ისევე ლუას დაუგლოი ეური. ქალაქიდან მოსულ ზელოს დაწვრილებით უამბო თავის სახელის თავგადანსაუბლი:

— უანის ძეის დროს, — იწეობს თავის ისტორიას და ხვეწის უბნის ბიჭები შევიკრიბებით და გადავწვევით, სამწვე-
რად წავსულიყავით. თან სახრების მეტი არა უნდა წავგველო-
რა. მე დავაძევე ეველა, რომ მწერებს ბევრს დავსოცავთ და
ისიც დაუბატე, იქნება, თუ როგორც მამახეძმა მასწავლა, ისე
მოვიქცეთ, ცოცხლებიც დავიჭიროთ მეთქი. ბიჭებს სიცილი
შეუდგათ, როგორ თუ ცოცხლად მწერებს დავიჭერთო. მე მანც
ჩემსას გავიმასოდი.

— მაშ, რაკი ცოცხლებს იჭერ, ლუავ, ბარემ მეთაურადაც
შენ იყავიო, — გამომეხმაურა ჰარკაძიანთ კოვლას.

ეველა სიცილით დაეთანხმა კოვლას.

ჩემგნით დაიძეღებული ბიჭები ჩვენებიანთ თებრონიას ესვე-
წებოდნენ, დიდი ცეცხლი დაანთე, მწერებს ბლომად მოვსი-
დავთო.

დიდის კიყინით გავედით ტირიფონას მიხლორსკად და მწვე-
რბობას შეუდევით.

— მისაკო, შენ აიმ ბეჭერს იქით რო უნაა, იმას ჩაუარე;
შენ, ილაგ, მამამხიანთ უანას ეწვიე; თქვენ კიდევ, თევდორე და
კოვლავ, გვიანთ უანას მოედენით. მწვერი უთუოდ ჩემსკენ
წამოვა, თავ-უსიკვდილოდ მნის ქვეშ შემერება, მე კიდევ შივალ
და ცოცხლს გამოვიუვან ჩვენ უანის მტერსა. — ასეთ განკარ-
გულებას სჯდისედ ვამღევი ბიჭებს, ჩემო ჰელო.

ბიჭები დასამკველ უანებს მოედნენ, მე-კი, უეინივით, მომ-
კილ უანასედ დავბძნებოდე და მნას უდარდელად თავთავს
უშინ ვავდი.

უცებ ფთხრიალი მომესმა.

მართლაც, ილას ზურენილი მწვერი ჩემსკენ წამოვიდა ტყვი-
სავით და მნას ეცა.

— აბა, დაუბატორდი, ბიჭო ლუავ, არ შეკვარცხინო, შენი
ჭირიძე, — მამხნევებდნენ აქეთ — იქიდან ეველანი ერთად.

მე ფეს-აკრეფით მივედი მნასთან და წამოუჩოქე. შევეყვინე ხელი მნის ქვეშ; აქეთ ვაფათურე ხელი, იქით ვაფათურე, — არსად არ არის. შერე მეორე მხრიდან წამოუარე. შევეყვინე ხელი და უცბად რაღამაც მიხსვლიტა ხელში. ჩვენ ბებოსგან გაგონილი მქონდა, ენაში გველი იცისო და ნესტარით ნემსივით იხსვლიტებო.

უცებ ელდა მეცა, ტვეია ნაკრავივით 'ხეზე წამოგვარდი და ბიჭებს მივაძურე ვეირილით:

— არიქათ, ბიჭებო, მნაში გველია, ხელში მიგბინა ძეთქი. ეველა შეშინდა, თვედორეს გარდა.

— გველი-კი არა, ძეკელი! გველს მნაში რა უნდა?! — გვაძხნევებდა თვედორე, მაგრამ მინაკომ ისეთი ფძრუკუნი ამოუძვა, რომ თვედორესთვის აღარც-კი მიგვინედნია, წაძხვე ქუდ-მოკლეჯილები სოფელში ამოვცვივდით.

თვედორეს მნისთვის სახრე დეეშინა და მწვერ-კი გამოფრენილიყო. თურმე მწურისთვის ნისკარტში თითი წამეკრა და ძე-კი, სულელს, გველი მეგონა.

აი, ამის თაობაზედ დამარქვეს „მწვერმა აჯობა“ და ეს-ლაც-კი ბიჭებში რომ გავალ, ერთი განგაში უნდა ასტეხონ, — დაბთავა ლუბმ თავისი ამბავი.

3. თამროშვილი

კალის ჯარის კაცი

(ანდრესენიდან)

ოდესღაც სცხოვრობდნენ ქვეყნად თორმეტი კალის ჯარისკაცი. ისინი მძეპი იყვნენ, რადგანაც ვუკლანი ერთის კალის კოვშიდან იყვნენ გაკეთებულნი. მძეპნიერი მწვანე და წითელი მუნდირობი უცვათ

და თოფით სელში ამაჟად გამოიურობდნენ.

ზირველი სიტყვები, რომელიც მათ გაიგონეს იყო: „კალის ჯარის კაცი.“ ეს სიტყვები ეკუთვნოდა ზატარა ბავშვს, რომელმაც ასადა თავი კოლოფს და, ჯარის კაცების დანახვას, სიხარულით ტაში დაჭკრა. ჯარის კაცებიანი, კოლოფი სასელწოდების დღეს მიიღო საჩუქრად; მაშინვე შეუდგა თამაშობას და იატაკზე გაამწკრივა ჯარის კაცები. ძლიერ გავდნენ ერთმანეთს; მხოლოდ ერთს მათგანს მარტო. ერთი ფეხი ჰქონდა; მიხეცა ის იყო, რომ ვუკლასზე ბოლოს ჩამოასხეს და კალა აღარ ევით მეორე ფეხისათვის; მაინც უოჩაღად იდგა. აი, ამ ჯარის ჯარის ბედი-იღბალი იყო ძალიან სამაგალითო. იმავე მაგიადაზე, სადაც ბავშვმა ჯარის კაცები გაამწკრივა, სხვა ბევრი სათამაშოც ელაგა. ამ სათამაშოებში უურადლებას იქცევდა ქალღმრთის ცისე. ცისის ფანჯრებიდან მოსჩანდა ღამისი ოთა-

ხეც, წინ-კი, ჰაწაწკინა სარკის კარქმო, რომელიც წარმოადგენდა, იღვა ხეები. ტბაზედ დასცურავდნენ სანთლის გედები. უოკელივე ეს ძლიერ კარგი სანახავი იყო; უველ-ზედ-კი ლამაზი იყო ჰატარა ქალი, რომელიც ცისის კარებში იდგა; ქალღმერთსაგან იყო გაკეთებული და ტანთ მვირფასი ქსოვილი ეცვა. ქალი მოთამაშეს წარმოადგენდა; ხელები გაძლილი ჰქონდა და ერთი ფეხი ისე მადლა აეწია, რომ კალის ჯარის კაცი ვეღარ ჰხედავდა და ამიტომ გადასწევიტა, რომ ქალიც ჩემსავით ცალფეხააო.

— დიდებული საცოლვე იქნებოდა ჩემთვის, გაიფიქრა ჯარის კაცმა, — მაგრამ, აღბად, ძლიერ წარჩინებული უნდა იყოს, — რადგანაც ცისე-დარბაზში სცხოვრობს და მე-კი კოლოფში ვარ გამოძწევილი, სადღაც, ჩემს გარდა, კიდევ ოცდა ოთხი კაცია; აბა, კოლოფი რა საცხოვრებელია მისთვის. მე შინც ვეცდები გავიცნო. აი მივერდნო ბურნუთის კოლოფს, აქედან კარგად შექმლო ეთვალეურებინა ქალი, რომელიც განაგრძობდა ერთ ფეხზე დგომას. როდესაც დაღამდა, დანარჩენი ჯარის კაცები ისევ კოლოფში ჩააღაკეს, ჰატრონებ-კი დასამინებლად წავიდნენ. სათამაშოებმა გამართეს ლხინი. ზოგნი სტუმრობანას, ზოგნიც ოძობანას თამაშობდნენ. კალის ჯარის კაცები მოუსვენრობდნენ კოლოფში; ძლიერ უნდოდათ თამაშობაში მიეღოთ მონაწილეობა, მაგრამ კოლოფისათვის ვერ აეხადათ თავი. თხილის სამტურევი მამა ერთ ადგილას კონწილლობდა; კრიფელი ასპიდის დაფაზე დახტოდა; ისეთი ალიქოთი ასტედა, რომ კალიაში იადონს გაეღვიძა და სულ ექსებით დაიწყო ლაპარაკი. მხოლოდ ჯარის კაცი და ჰატარა მოთამაშე ქალი არ იძვროდნენ ადგილიდან; ქალი ისევ ერთ ადგილას იდგა ფეხის თითის წვერზე, ცალ ფეხზე გამეშებული ჯარის კაციც თვალს არ ამორებდა მზეთუნახავს.

როდესაც თორმეტ სხათი მესრულდა, ბურნუთის ეუთს

უეცრად თავი მოესხადა; ბურნუთის მაგივრად იქიდან ჰატარა თვალთმაქცი, ჯადო ქარი.

— კალის ჯარის კაცი, რას გამტყერებულხარ? — დაიძახა თვალთმაქცმა, მაგრამ ჯარის კაცმა ვითომ ვერც-კი გაიგონა, ისევ განაგრძობდა ცქერას.

— დამაცადე სვალამდის! — დაემუქრა ჯადო ქარი. — მე შენ განახვებ სეირს!

დილით ბავშვებმა ჯარის კაცი ფანჯარაზე დასდგეს; უეცრად ქარმა დაჭბურა, ფანჯრები გაიღო და საბრალო ჯარის კაცი უირაძალა გადავარდა მესამე სართულიდან. სამინელი მოგზაურობა განიცადა, სახამდის ძირს დავარდებოდა. ჩაესო ქვებ— შუა და ფესი სვეთი ჰქონდა აშვერილი. მაშინვე ხამოცვივდნენ სვეიდან ჰატარა ბიჭი და მოახლე ქალი, ბევრი ემბეს, მაგრამ ვერ იპოვეს, თუცა რამდენჯერმე კინაღამ ფესი დაადგეს სედა. ჯარის კაცს რომ დაევეირა, აქა ვარო, რასაკვირველია, იპოვიდნენ, მაგრამ შერცხვა, რადგანაც მუნდირში იყო გამოწეორილი. ამ დროს წვიმა მოვიდა. წვიმა ჯერ სცრიდა, მერე თანდათან უმატა და ბოლოს კოკისპირულად დასხა. წვიმამ რომ გადაიღო, მოიბინა ორმა ქუჩის ბიჭმა.

— აბა, დახე! დაიძახა ერთმა, როდესაც ჯარის კაცი დაინახა — კალის ჯარის კაცი, მოდი გაუშვებ შეაღმი!

სახქაროდ გააკეთეს ქალღდის ნავი, ჩასვეს შივ ჯარის კაცი და გაუშვეს არსში მდინარე წყალზე; თითონ-კი ტაშის კვრით უკან მისდევდნენ. ღმერთო, როგორი ტალღები აწვირთებულყო არსში; რამ სიკანე იყო ეს ნიაღვარი მხაპუნა წვიმის შემდეგ!

ქალღდის ნავს აქეთ იქით ისროდა და ხანდახან ციბრუტით ატრიალებდა; საბრალო ჯარის კაცს თავბრუ ესმოდა, მაგრამ არ შეჰქმინებია; თითქმის სახეზედაც არ შეცვლილა და ისევ წინანდებურად ეჭირა თოფი. უეცრად ნიაღვარმა ნავი

არსზედ გადაჭიმულ ხიდ ქვეშ შეკვდო. იქ ისე ბნელად და მუქად
გორც კოლოფში.

— საით-ღა წაძიდებს? — ფიქრობდა ჯარის კაცი — ეს სულ
ჯადო ქარის ოინებია! ოჰ, ნეტავი ჩემთან იჯდეს ნავში ის
ღამისი ქალი!

ამ დროს ნავთან მოიბინა ხიდ ქვეშ მცხოვრებმა ვირ-
თაკვამ: ბაშფორტი გაქვს? ჰკითხა, — მოიტა ბაშფორტი! — მა-
გრამ ჯარის კაცი სძას არ იღებდა, მხოლოდ თოფს უფრო
მაგრა უჭერდა ხელს. ნავი-კი განზარდობდა სისწრაფით წინ-
სვლას; ვირთაკვაც უკან მოსდევდა და სიბრახით საშინლად
აერაჭუნებდა კბილებს.

— დაიჭით ეკ ასეთ-ისეთი, დაიჭით! მაგას ბაქი არ გა-
დუნდია, ბაშფორტი არ უჩვენებია! უძახობდა ახლო მცურავ
ჩალებსა და ნაფორტებს. მაგრამ წყალი თანდათან ფართოვდებოდა
და ბოლოს სინათლეც გამოჩნდა; ამ დროს სალდათს
საშინელი სმაურობა მოესმა. საიდანღაც მოდიოდა ეს საში-
ნელი სმა; იქ, სადაც ხიდი თავდებოდა, წყალი დაბლა დიდ
არხში ვარდებოდა; ჯარის კაცისათვის იქ გაცურავა ისევე საშიში
იყო, როგორც ჩვენთვის დიდ ჩანჩქარში გასვლა. ნავის გა-
ჩერებაც შეუძლებელი იყო, რადგანაც ნიაღვარი საოცარის
სისწრაფით მიაქანებდა ქვევით. ჩვენი საბრძლო ჯარის კაცი თი-
თქმის არც-კი მოღუძულა, რადგანაც ფიქრობდა მშობრად არ
ჩაეთვალა ვისმე. ამასობაში ნავს ბურთივით ათამაშებდა ტალ-
ღები; ჰირაქდის აივსო წელით და უნდა ჩამირულიყო. კალის
ჯარის კაცი ევლამდე წყალში იყო; ნავი-კი თანდათან იძლე-
ბოდა წყალში. აი, წყალმა ჯარის კაცის თავიც დაჭყარა;
მოაკონდა საწვალს მშვენიერი მოთამაშე ქალი, რომლის ნა-
ხვაც შეუძლებელია იყო მისთვის. ეურში თითქო სულ ამ
სიტუაციებს ჩასძახოდნენ:

უბედურო მეომარო,

შენ ვერავინ გადაგარჩენს!..

ქაღალდი გაიხა; კალის ჯარის კაცი წავიდა უეცრად ვებერთელა თევზმა გადაჭედა. ოჰ, როგორ ბნელა იმის მუცელში! სიდ ქვეშ უფრო მეტი სინათლე იყო, ვიდრე იქ, თანაც ძალიან ვიწროობაში ჰგონობდა თავს. მაგრამ კალის ჯარის კაცი არ ჰკარგავდა მხეობას. სიკრძლივ გაწოლილიყო და სელიდან არ უძვებდა თოვს. ერთხელ თევზმა შოთვა და ფართხალი დაიწყო. რამდენსამე ხნის შემდეგ მისი მოძრაობა შესწუდა. ჯარის კაცმა სინათლე დაინახა და ამავე დროს მოესმა ვიღასიც სმა: „კალის ჯარის კაცი.“ თევზი თურმე დაიჭირეს და სამწარეულოში მიიტანეს. მწარეულმა კალის ჯარის კაცი თევზის მუცლიდან ორის თითით

ამოიღო და შეიტანა ოთახში, სადაც უკვლანი ვაოცებით შეჭურებდნენ ზატარა კაცუნას, რომელსაც ამოდენი ემოგზაურა თევზის მუცელში. ჩვენი ჯარის კაცი ამით არ გაამაუბულა. დასვეს სტოლზე და აი აქ... შეიძლება ამაზედ

მეტი სასწაული?.. ჯარის კაცი სწორედ იმ ოთახში მოხვდა, საიდანაც გადაუარდა; დაინახა ისევ ნაცნობი ბავშვები და სათამაშოები. ლამაზი მოთამაშე ქალის ციხეც იქვე იდგა. ქალი ისევ ცალ ფეხზე იდგა, მეორე კი ისევ ძაღლა აეშვირა. ამ ამბავმა გული აუხუეა ჯარის კაცს; მოერიდა ცრემლები, რასაკვირველია, კალისა, მაგრამ თან გაახსენდა, რომ ჯარის კაცს ტირილი არ შეშვენის და თავი შეიმაგრა. ჯარის კაცმა და ქალმა ერთმანეთს შეჭხკედეს, მხოლოდ არც ერთს სმა არ ამოუღია. უეცრად ერთმა ბავშვმა წამოავლო ჯარის კაცს ხელი და ბუნარში შეკვდა. ნამდვილად ეს ჯადო ქარის ოინები იყო, რადგანაც ბავშვს ვერ აეხსნა თავისი მოქმედება.

ჯარის კაცი ძლიერ გაბრწყინდა ცეცხლის მუქსვე ნაძინებლად
 სიცხე იგრძნო, მხოლოდ ვერ გაიგო, სიუვარულისა თუ ცეცხ-
 ლისაგან. საღებავი სულ ერთიანად ჩამოსცილდა, მხოლოდ
 არავინ იცოდა მოგზაურობისა თუ ძლიერის გრძნობისაგან.
 უცქეროდა ჯარის კაცა ქალს, ქალი კიდევ ჯარისკაცს. ჯარის
 კაცი გრძნობდა, რომ თანდათან დნებოდა. ამ დროს უეცრად
 ოთახის კარი გაიღო, და ქალი, როგორც სილუიდა, ისე გა-
 დაფრინდა ბუნარში. შექმდე ნათლად იფეთქა და გაჭქრა. მაშინ
 ჯარის კაციც დადნა. შეორე დღეს, როდესაც მოახლეს ნაცარი
 გაჭქონდა ბუნრიდან, ნახა ჯარის კაცის გვაში, რომელიც ჰატა-
 რა კბლის გუნდად გადაქცეულიყო. მოთამაშე ქალისაგან კი
 მხოლოდ ოქროს ჰეტალო დიდი-ღა დარჩენილიყო, და ცეცხლი-
 საგან ისიც ნახშირით გაშაუებულიყო.

კორდელი

ცხვარი

(ვაგნერიდან)

ღეს გამდელმა შენს ჰატარა ძამიას
წვეილი წინდა მოუქსოვა. ჭრელი მატ-
ელი იხმარა ამისთვის. ეს მატელი
დედაშენმა შენთან ერთად დუქანში იე-
და. ძაგას გარდა, იქ უოველ ხაირის ფე-
რის მატელის შულოებიცა ჭნახე.

საიდგან გაჩნდა ამდენი მატელი დუქანში?

დილით ადრე, როდესაც მზე თავის სხივებს არე-მარეს
მოჭყენს, მთელი სოფელი ფეხზე დგება. დგება მწვემსიც, და-
უსტკვენს თავის ძაღლებს და ფარეხიდგან ცხვრებსა და უო-
ხებს გამოუშვებს. მეცხვარე, ძაღლების შემწეობით, სამოვრად
მიერეკება. ძაღლები მწვემსისათვის შეტად საჭირონი არიან.
უიმათოდ ფარას თავს ვერ გაართმევდა. როგორც კი ფარა
ნამდვილ გზას გადასცდება, ძაღლები ეეფითა და კბილებით
ხელახლა წინანდელ გზაზე ამორეკავენ. ტყესა და მინდორში
ისინი ფარას მკვებისა და სხვა ონავარ მხეცებისაგან იფა-
რავენ და მწვემს შველიან, თავისი ცხვარი და საქონელი უვნებ-
ლად და უკლებლად შეინახოს.

ცხვრები უოველთვის ფარა-ფარა ცხოვრობენ, რომელმაც
მათი რიცხვი ხანდისხან რამდენსამე ასამდის აღის. ამ ფა-
რებს ფიქრი არ უეუართ, არასოდეს არ იციან, თუ რა არის
მათთვის კარგი ან ცუდი და უოველთვის ისე იქცევიან და

იმას აკეთებენ, რასაც მათი წინამძღოლი, რომელიც კრისტიანობის
 კე სულელია, როგორც დანარჩენები. წინამძღოლი ეოველთვის
 წინ მიდის, ხოლო დანარჩენები უკან მისდევენ. სანამ დილით
 ფარეხიდან წინამძღოლი არ გამოვა, ადგილიდგან არც ერთი
 არ დაიძვრის. თუ ერთ-ერთი ძალით გარედ გამოაგდე, საცო-
 დავად ბლავის და უკან იწეებს წევას. ხოლო რა წამსაც
 წინამძღოლი თავს გარედ გამოჭყოფს, მთელი ფარა ჯირკა-
 ლით გარედ გამოვარდება და ფარეხში ერთი სული ცხვარიც
 აღარ დარჩება. ვსთქვათ, წინამძღოლი ძაღლა შესტა, მთელი
 ფარა, თითქოს ქვეიდან რაბე ამოჭკრესო, ბურთივით ძაღლა
 ასტება. აკერ წინამძღოლმა მუადლისას დაწოლა და მოსვენე-
 ბა მოინდომა, — ეველამ წაჭბაძა და ჩრდილში წამოწვნენ. თუ
 ვსთქვათ, წინამძღოლს ქარიშხლისა ან ელვა-ქუსილისა ქვე-
 შინდა და კლდიდან უფსკრულში გადაეშვა, უნდა ჭნახოთ, რა
 სისწრაფით მთელი ფარა, სრულებით დაუფიქრებლად, კვალ
 და კვალ მიჭეკება და ამ დროს ვერც მწუქმს, ვერც ძაღლები
 აუცილებელ სიკვდილისაგან ვეღარ იხსნიან.

თუძცა წინამძღოლი თავის სისულელით სძირად დახა-
 რალებს ფარას, ხანდისხან მაინც სარკებლობაც მოაქვს: ცუ-
 დის ამინდის დროს ეოველთვის მოხერხებულ თავშესაფარს
 მოსძებნის, ხოლო მუადლისას, სიცხეში, მძვნიერ გრილ
 ჩრდილს ამოარჩევს, ან ცივ წუაროს მოჭნახავს და მთელ ფა-
 რას წელის დასაღევად წაიუვანს. იქნებ იკითხოთ, რად უნ-
 დათ ადამიანებს, რომ ასეთ სულელსა და ჰირველ შესედვით
 უსარკებლო ცხოველებს ამენებს და ინახავსო?

ცხვრის ტანი დაფარულია სქელ, გრძელ და რბილის მატ-
 ულით. აი, სწორედ, უძთავრესად ეს მატეული უღირს ძვირ-
 ფასად ადამიანს, და ცხვრებიც თავიანთ გაკრეჭის ნებას მოთ-
 მინებით ამღევენ.

როდესაც ცხვრების გაკრეჭის დრო მოდის, ჯერ ცხვარს

კარგად დაჰბანენ, შემდეგ თითო თითოდ გრძელ სკამებსა და
 მოაქცევენ და დიდის მაკრატლებით კრეჭას უწევენ.

მოკრეჭილ მატულს ჯერ ცოტათი დაასველებენ, ხოლო
 შემდეგ ფურის, სიგრძის და სისქის მიხედვით აწეობენ. რაც
 უფრო გრძელი და მსხვილია მატული, მით უფრო მეტი ფა-
 სი აქვს. აი, სწორედ ამ გრძელ მატულისაგან ჰქსოვენ იმ
 მულოებს ან თოფებს, რომელიც შენ დღეს დუქანში ჰნახე.
 მხოლოდ წინდაწინ სამღებროში ჰგზავნიან, რომ სხვა და
 სხვა ფერად შეჭლებონ.

მოკლე მატულს ჰგზავნიან საქსოვ ფაბრიკებში, სადაც იმ
 მაუდს აკეთებენ, რომლითაც მკერვალმა მამა შენს სურთუკი
 შეუქმნა.

დ. უფიანი

პირის თავგადასავალი

XXIII ცვლილება

(ფრანგულით)

ას აქეთ, რაც ოგიუსტი წუმჰეში ჩაუბ-
კდებ, ეველამ გული აიცრუა ჩემსე, რო-
გორც დიდებმა ისე ჰატარებმა და მო-
სამსახურებმა. პირუტყვებიც-კი მერიდუ-
ბოდნენ და ჩემთან აღარ ღაპარაკობდნენ,
ესე იგი, როგორც წინად მოგახსენეთ, მე

და მედორი ვლახარაკობდით ხოლმე კუდით, ეურებით, თვალებით;
ეს არის პირუტყვა ენა. ვიცოდი კარვად, რამაც გამოიწვია ეს
საერთო ცვლილება, და ისე არ ვწუნდი, როგორც გულმო-
სული ვიყავ. ერთხელ მარტო ვიწევი ნახვის სის ქვეშ, დავი-
ნახე მოძავალი გენრისი და ელისა, რომელნიც იქვე დასხდ-
ნენ და თან ასე ღაპარაკობდნენ: „მოგონი, გენრის, შენ მარ-
თალი ხარ და მეც თანხმა ვარ შენი, აღარც მე მიუვარს კადი-
მონი მას აქეთ, რაც ოგიუსტს ისე ცუდად მოექცა“.

გენრიხ. მარტო ოგიუსტს არ მოექცა აგრე ცუდად, გან-
სოვს, ბაზრობას რა ჩაიდინა და როგორ შეარცხვინა ნასწა-
ვლი ვირი და იმისი ჰატრონი?

ელიზა. ხა... ხა... ხა... როგორ არ მახსოვს, რა სასა-
ცილო რამ იყო; ეველამ, ეველამ ბევრი იცინა, თუმცა ჭკუა
გამოიჩინა, მაგრამ უკულობაც გამოამძღაუნა.

გენრიხ. მართალია, მეტად დაამცირა ის ვირი თავის ჰატ-
რონით: მასუკან მითხრეს, რომ საბრალომ ვერა შეაგროვებ-რა,

ვეელამ მახსარად აიგდო, და წასვლის დროს მისი ცრულძვილი ტიროდნენ მძიერ-წუგურვალნიო.

ელიზა. კადიშონი იყო ძაგის მიზეზი.

ვენრიხ. რასაკვირველია, უძაგისოდ შეგროვებდა რასმე და რამდენსაძე კვირას მაძღრები იქნებოდნენ.

ელიზა. გახსოვს, კიდევ ბევრი რამ გვიამბეს ძაგის ცუდის ეოფაქცევისა. უწინდელ ჰატრონთან რომ ბოსტნეული შეეჭამა, ერთი კალათა კვერცხები დაემტვრია, სარეცხი ტალახში ამოესვარა. მართლა რომ ღარსი არა ეოფილა სიევარულისა.

ელიზა და გენრიხი ადგნენ და დაიწვეს სიარული. მე და დონებული და შერცხვენილი დავრჩი; ჯერ ვიფიქრე შევარა ჯავრი, შერე-კი ვთქვი, მართალნი არიან, რა გავარიგე ჯავრის ამოურითა მეთქი! უფრო გაუბედურდი. ერთხელ ჩემ ჰატრონს კბილები და გვერდები ჩავამტვრიე; მაშინ რომ არ გავქვეულიე, რომ მომკლავდნენ ცემით. მეორე ჰატრონსაც მრავალი უსიამოვნება მივაყენე; ის რომ კარგად შექცეოდა, მანამ არ გავსარმაცდი, მაშინ-კი ცუდათ მომეპერო. როცა ოვიუსტმა მომიკლა მეგობარი მედორი, რატომ არ ვიფიქრე, რომ განგებ სიბოროტით არ მოჭკლავ. რა მისი ბრალია, რომ სულელია; მე-კი კინაღამ მოვკვალ, წუმძემი რომ ჩავაგდე. კიდევ რამდენი რამ უგვანობა ჩამიდენია, აღარც-კი მახსოვს! აი, სადამდინ მივედი: აღარავის უევარვარ, ვეელას შევძულდი, ჰირუტევებიც-კი აღარ შეკარებიან სიხსლოვეს. ახლა რაღა ვქნა?—ვეკითხებოდი ნადვლიანად ჩემს თავს. ლაპარაკი რომ მცოდნოდა, მივიდოდი და ვეელასთან ზოდის მოვიხდიდი, ვეტეოდი, ამას იქით ცუდს აღარას ჩავიდენ, კეთილი გავსდები მეთქი, ძაგრამ, საუბედუროდ, ლაპარაკი არ ვიცი, და ვის რა გავაგონო. დავეცი ბალახსე ტირილით და ვჩიოდი ჩემს ბედს; ჰირველად შევინახე წმინდის გულით ჩემი ცოდო — ოჰ, ნეტავ კეთილი ვეოფილიე! ბოროტ ჭკუას კარგი გული და მოთ-

მინება არა სჯობს? რატომ ისეთი კარგი არ ვიყავი ვეფელისა თვის, როგორც ზოლინასთვის ვიყავი! რა ბედნიერი და ეველასთვის მუირჟასი ვიქნებოდი! დიდხანს, დიდხანს ვფიქრობდი, რა ამერჩია: კეთილი თუ ცუდი გ'სა. ბოლოს გარდავწყვიტე, კეთილ გ'სას დაუდგომოდი, იქნება კვლავ შეკაჟვარო თავი ჩემს ზატრონებსა და ამხანაგებსა მეთქი. მაშინვე შეუდეგ ჩემს გასწორებას. მე მუხუდა ერთი მძობაღა ვირი, რომელსაც მეტად ცუდად ვაქცეოდი. ეს ვირი ეუიდანთ ზატარეების საჯდომათ, მას შემდეგ, რაც მე აღარ მენდობოდნენ. დიდებს-კი არ ეშინოდნათ ჩემი. როცა სასეირნოდ მიდიოდნენ, მხოლოდ ზატარა ქაკი არ მღალატობდა და თხოულობდა, კადრმონზედ შემსვითო. მე მძაგდა ის ვირი, ხან ვკებენდი, ხან წიხლს ვესროდი, წინ არა დროს არ უშვებდი, ის საბრალე ეველას მითმობდა. ამ საღამოს თავლაში შესვლის დროს მე და ის ვირი კარებში შევხვდით, ის შედგა და ზირველს მე დამითმო შესვლა, მაგრამ არა ვქენი და ჯერ ის შეუშვი; საბრალე ცახცახით შევიდა; არ იცოდა, რისთვის მიეწერა ეს ჩემი უზვეულო ზრდილობა, ეგონა რასმე უზირებდი, ან კებენს ან წიხლის სროლას. ძალიან გაციდა, როცა არა დაუშავე რა, მიუბრუნდი და უთხარი: მძაო, მე შენ ცუდად გეპურობოდი აქამდის, მაშატიე, დღეიდან აღარას დაგიძავებ და დაუძეგობრდეთ.

— გმადლობ, მძაო, — მიმასუსა საბრალემ მხიარულად; ძალიან ძაღონებდა შენი ქცევა, და ახლა ბედნიერი ვიქნები; ოღონდ მიმანხნა ჩემი თავი, ახლა-კი შენ მეუღლები მცველად და ზატრონად. კიდევ დიდად გმადლობ, მძობილო, შემსუვარე ისე, როგორც მე მიუვარხარ.

— მე უნდა ვითხრა მადლობა, მძაო, ვიყავ ბოროტი და მაშატიე; მოვინახიე და შემისძინე; მე შეუვარები და შენც დაზირდი მეგობრობასა, მეც დიდად გმადლობ, მძობილო.

ვანძამს შევექცეოდით და განვაგრძობდით ბაასს. წინად კისმის გაცემასაც არ ვკადრულობდი. ვნახე, რომ ჩემსე ბევრად

კეთილი და კარგი იყო და ვსთხოვე შეძღვევისთვის და დაწვეობა და დარიგება. ისიც შემხირდა თავდაბლად და მორცხობით. ცხენები გაოცებულნი გვიკვებდნენ უურს, არა სჯეროდათ ჩემი უჩვეულო სიძაბლეს, და ერთმანეთს ეხურჩულებოდნენ.

— ეს კადიმონი რაღაცა ოინს უპირებს ამ ვირს, — სთქვა ჰირველმა ჯხენმა.

— საბრალო ვირი მებრალეა, სთქვა მეორე ცხენმა: — მოდი გავაფრთხილოთ.

— ჯერ არა, უპასუხა ჰირველმა ჩუმად. — კადიმონი ბოროტია, რომ ცაკვიოს, გადაგვიდის.

შეწინა რომ ჩემსე ასეთი ასრი ჰქონდათ. მესამე ცხენს არა უთქვამს-რა, მხოლოდ ჩუმად მათვალეირებდა. მე შევხედე სიძაბლით და ნაღვლიანად, იმას გაუოცდა, მაგრამ ისე ჩუმად მადგენებდა თვალს. დაღალული და შეწუხებული მივწევი ჩაღასე; ვიგრძენ, რომ ისე რბილად აღარ შეგო, ჩემ ამხანაგს უფრო სქლად ეგო, მაგრამ არ გავჯავრებულვარ. აღბად ღირსი ვიუჯ მაგკვარად მოქცევისა. ცუდი ვარ და მსჯიან, შევამულე ეველას თავი და მაგრმნობინებენ. კიდევაც უნდა დაუშაძლო, რომ წისქვ ღმი არ გამტხავნეს ტომრების სახიდავად, იქ კარგად მომალავდნენ, მცემდნენ და ცუდად მომივლიდნენ. ვიკენესე რამდენიმე ხანი და ჩამქიხა, როცა გავიღვიძე, მეეტლე შემოვად და წიხლი მკრა, ამხსნა და გამიძვა. კარუბი ვიღექ და უეურებდი, როგორ სწმენდა და აღაძაშებდა ჩემს ამხანაგს, დაადგა ჩემი ინგლისური უნაგირი და მოსართავები მოუჭირა, წაიუვანა სასახლისაკენ, მეც ცხცხებით აღელვებული უკან მივევი; რა რივ შევწუხდი, როცა დავინახე, ჩემი ზატარა სავარელი ჯაკი რომ მიუახლოვდა და ვაუბედავად შეჯდა! დავრჩი უძრავად კონება-მიხდილი. კეთილმა ჯაკმა შემხნია ჩემი წუხილი, მომიახლოვდა, მომიღლერსა და მითხრა მწუხარებით: საბრალო კადიმონ! ჰხედავ,

რა ჩაიღინე! დედ-მამა ნებას არ მამღვევენ მენსე შევადგინო
 მოხენ არ ვადმოძაკლო; მძვიდობით, ჩემო საწუალო კანდიძონ,
 მაგრამ ნუ სწუხარ, მე მაინც შევეარები... და წინაზად ვასწია,
 შეეტლე უკანაიდან უვეიროდა, „გაფრთხილდით, ბატონო ქაკ, კა-
 დიძონს ნუ ეკარებით, ვიკებნთ, ან თქვენს ვირს ავნებს რასმე.
 სომ იცით, ბორცია.

— ჩემთვის არა დაუძავებია-რა, უძასუხა ქაკა, და არც
 არას მავნებს თავის დღეში. შეეტლემ ვადარტეა ვირს და
 იმანაც ვასწია; უუურებდი, მინამ თვლიდან არ მიიძალენ.
 ვიდექ დიდხანს შეწუხებული ერთ ალაგას. ის უფრო მალა-
 ნებდა, რომ არ ვიცოდი, როგორ დამენახვებინა ჩემი სინა-
 ნული და კეთილი განზრახვა მომავლისთვის. ვუღარ ავიტა-
 ნე ეს სასჯელი და გავარდი, ვიწვე სირბილი, სან ღობეებს
 ვადავასტი, სან სვეებს მოვედე. არ მესმოდა, საით და რის-
 თვის მივანჯნებდი. უცებ ერთმა კედელმა შემჩერა. მივიხედ-
 მოვიხედე, სად ვიუავ? თითქოს ვცნობდი ამ ალაგებს, მაგრამ
 მაინც არ ვიცოდი ნამდვილად, სად ვიუავ. ცოტა შევდექი, რადგან
 დაღლისაკან ოფლში ვცურავდი, მკონი რამდენიმე საათი შერ-
 ბინა, მზე კარგა მაღლა იდგა. ცოტა რომ გავცილდი კედელს,
 შიშით შევდექი. მე ვიუავ ჰოლანას სასაფლაოსთან. ვიგრძენ მწარე
 ნაღველი. „ჰოლანა! ჩემო მუიზასო ჰატარა ჰატრონო! შენ
 გიუვარდი, რადგანაც მაშინ კეთილი ვიუავ, მეც მიუვარდი, რადგან
 კეთილი და უბედური იუავი. როცა დაგკარგე, სხვა ჰატრონები
 ვიმოვე, ისინიც შესხავით კარგები, რომელთაც უვეარდი და
 ვიუავ ბედნიერი. მაგრამ ახლა უოველივე შეიცვალა: ჩემმა
 ცუდმა ხასიათმა და თავსედობამ დამაკარგვინა ბედი, ალარა-
 ვის უვეარვარ რომ მოვეკდე, შემბრალბეულიც არ შეუოლებ.“
 ვტიროდი მწარედ და ვწუხდი ჩემ უოვა-ქცევას. უცხად ვრ-
 თმა აზრმა გამიბრინა, უნდა ხასიათი გამოვიცვალა, კარგი
 საქმეები ჩავიღინო და ხელმოვრქედ დავიმსახურო სიუვარული

ჩემის ჰატრონებისა მეთქი. ჩემ ჰაწია ქაკს სომ მანც კიდევ ცოტათი უეეარვარ, და უფრო დამძეგობრდება, მაგრამ ვახვენო ჩემი ცვლილება? ამ ფიქრში რომ ვიუებ, შემომქსმა ფეხის სმაურობა და კაცის გავაფრებული სმა: „ტირით რას უშველი, შე სულელი! ცრემლები არ გავადლობს, სომ ჭსედავ, არა მაქვს რა და რა ვიუთ! შენ გვონია, შე კი მამლარი ვარ! გუშინდელს აქეთ ჭაერის და მტვრის მეტი არა ჩასულა რა ჩემს ჰირში.

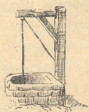
— დავიღალე, მამავ!

— მაშ, დავისვენოთ ჰატარა ამ კედლის ჩრდილში, მეც ვე მინდა.

(შემდეგი იქნება)

ან. ამილახვარისა

რ ე ბ უ ს ი

ყოველ დღიური სალიტერატურო და სამოლიტიკო გაზეთი

ჭრთიბა

სურათიანი დამატებით

ერთს წლით ღირს 8 მან. 50 კ., ნახევარი წლით 5 მ. 10 კ.,
ერთის თვით 1 მან. გაზეთის გამოწერა შეიძლება ყოველ თვის
პირველ რიცხვებში.

ხელის-მოწერა მიიღება „დროების“ რედაქციაში, (ვანქის
დიდი ქუჩა № 12); წერა-კითხვის საზოგადოების წიგნის მალაზია-
ში შ. ქუჩუქაშვილთან (სასახლის ქუჩა, თავ.-აზნ. ქარვასლა).

ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА 1909-Й ГОДЪ
на газету

за Кавказъе

(годъ второй)

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА

Съ доставкой въ Тифлисъ:

за годъ. . . . 6 руб.—к.

за полгода . . . 3 руб 50 к.

Съ пересылкой въ другіе города:

за годъ. . . . 8 руб. — к.

за полгода . . . 4 руб. 50 к.

Помѣсячно повсуду. 75 коп. Отдѣльный №—5 коп. За гра-
ницу вдвое.

За перемѣну адреса городского на иногородній—1 р., съ
иногороднаго на иногородній—50 коп.

Адресъ редакцій: Тифлисъ, Эриванская площадь, домъ
Гургенова, общій входъ съ конторой нотаріуса Мгеброва.

РЕДАКЦІЯ ОТКРЫТА отъ 9-ти час. до 4-хъ час. дня и отъ
7-ми до 8-ми час. вечера. Лично редакторъ принимаетъ отъ
12—1 час. дня.

Редактор-Издатель Г. I. Амираджиби.

მიიღება ხელის მოწერა

საქართველოს
ხელის მოწერის

1909 წლის იანვრიდან 1910 იანვრამდის

საქმავსებლო სურათებიანი ჟურნალი

ნ ა კ ა დ უ ლ ი

(წელიწადი მესუთე)

წლიურ ხელის მომწერლებს მიეცემათ:

24 წიგნი ჟურნალი „ნაკადუ-
ლი“ მცირე წლოვანთათვის

12 წიგნი ჟურნალი „ნაკადული“
მოზრდილთათვის.

პრემია: მიეცემა წლიურ ხელის მომწერლებს 1909 წ.
„რას გვიამბობს ოთახი“ (ავენარიუსისა)

ჟურნალს ხელმძღვანელობის უწყვეს საგანგებოდ არჩეული სარედაქციო
კომისია.

ფასა ჟურნალისა: წლიურად ხუთი მანეთი. ნახევარის წლით სამი მან.

სამზღვარ გარედ: წლიურად შვიდი მანეთი. ნახევარ წლით ოთხი მან.

მცირე წლოვანთათვის 24 წიგნი სამი მან.—მოზრდილთათვის 12
წიგნი სამი მან.—ხელის-მოწერა შიდადება წლიურად და ნახევარი წლით.
ფულის შემოტანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილად.

ხელის მოწერა მიიღება:

1) „ნაკადულის“ რედაქციაში, გოლოვინის პროსპ., ზუბალო-
ვის სახლ., № 8, ყოველ-დღე 9—2 საათ., სამშაბათობით-საღამოთიც.

2) წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნის მაღა-
ზიაში, სასახლის ქუჩა, სახლი თავად-აზნაურობისა. წლიურად ფასი
ჟურნალისა დამატებით, ესე იგი 36 წიგნისა რჩება ისევ 5 მანეთი.

ნაკადულის რედაქცია სთხოვს ხელის-მომწერთ:

ვისაც ჟურნალის ნომრები დააკლდება, მიმართონ აგენტს ანუ
რედაქციას, არა უგვიანეს ერთის თვისა.

ვინც მასალას გამოგზავნის დასაბეჭდათ ვთხოვთ გარკვევით
და სუფთად იყოს დაწერილი.

რედაქტორი: მ. ი. დემურია.

გამომცემელი: თავ. პ. ი. თუმანიშვილი.